

MÜÇADELE BİRLİĞİ

gazetesi

www.mucadelebirligi24.net
mucadelebirligi@gmail.com
t.me/mucadelebirligi
Mücadele Birliği Gazetesi
MBGazete90
mucadelebirligi

FABRİKALAR TARLALAR SİYASİ İKTİDAR HER ŞEY EMEĞİN OLACAK

27 Ağustos 2025 S.74

Umut Devriminde

2 Toplum için için kaynıyor. Dipten gelen asıl dalga vurmadı henüz yüze. Her yer eylem alanı. Her yerde işçi direnişleri, protesto gösterileri. Tüm ayak oyunlarına rağmen grev için bastıran işçi ve emekçiler... Derecikler alabildiğine yaygın. Tablo bu kadar açık ve net. Hal böyleyken "partilerin oy oranları" anketlerinin kıymeti harbiyesi ne ola ki! Düzendenden neredeyse tümünden umudun kesmiş geniş emekçi kesimlerin, yarın seçim olduğunda şu ya da bu burjuva düzen partisine, uzlaşmacılara, sosyal reformistlere oy vermesi, bu tabloda neyi değiştirir ki!

2 Editör
"Son Düzlük"

4 Temade Çınar
Ucuz (Mu) Atlattılar?

7 Serpil Ünal
Fazla Mesai Ölüm Riski

10 Umut Çakır
Belirleyici Güç,
Belirleyici Zaman

12 Saldırı Miras Hakkına

Umut Devrimde

Manşet

Düzenlenen onca anket, geniş emekçi yığınları düzen partilerinin ardında hizalamak için. Genel olarak "iki partili sistem" fikrini emekçilerin beyininde "verili/sabit bir gerçeklik" haline dönüştürmek için...

Her şey seçime, sandığa endeksleniyor. İşçi ve emekçiler için **"siyaset", belirli aralıklarla sandığa gidip oy kullanmaya indirgensin isteniyor.**

Tüm bu çabalara rağmen yapılan araştırmalar, yoklamalar, sermaye düzeni için hiç istenmeyen bir duruma işaret ediyor.

Son yoklamalara göre halkın yüzde 71'i, siyasi yozlaşma ve çürümenin, başa hangi parti gelirse gelsin düzelmeyeceğini düşünüyor. İster dinci faşist iktidar başta kalmaya devam etsin, isterse burjuva "muhalefet" iş başına gelsin... Hatta sadece onlar da değil, emekçi halkların ezici çoğunluğu, DEM dahil **hiçbir düzen partisinin** bu yozlaşma ve çürümeyi değiştiremeyeceği fikrine sahip.

Ülkenin üçte ikisi, durumun şu ya da bu şekilde daha iyiye gideceğine kesinlikle inanmıyor. Düzendenden tümünden umudunu kesmiş. Bir o kadarı kendini kesinlikle mutsuz hissediyor. **Nüfusun yarısı kendini fakir veya çok fakir olarak niteliyor.**

Bunlar yüzeye vuran küçük dalgalar aslında. Hareketin kendisi çok daha derinlerde. Toplum için için kaynıyor. Dipten gelen asıl dalga vurmadı henüz yüzeye. Her yer eylem alanı. Her yerde işçi direnişleri, protesto gösterileri. Tüm ayak oyunlarına rağmen grev için bastıran işçi ve emekçiler... Derecikler alabildiğine yaygın.

Tablo bu kadar açık ve net. Hal böyleyken "partilerin oy oranları" anketlerinin kıymeti harbiyesi ne ola ki! **Düzendenden neredeyse tümünden umudun kesmiş geniş emekçi kesimlerin**, yarın seçim olduğunda şu ya da bu burjuva düzen partisine, uzlaşmacılara, sosyal reformistlere oy vermesi, bu tabloda neyi değiştirir ki!

Tüm siyasal ufku seçimlerle sınırlı olan, politika yapmayı sadece seçimlere girmek, bir yerlerde birkaç sandalye kapmak olan iflah olmaz uzlaşmacılar için gelecek, gerçekten karanlık.

İşçi ve emekçi milyonlar düzendenden köklü bir şekilde kopuyorlar. **Bu düzene dair umutsuzluk görülmemiş bir hızla büyüyor.** Emekçi yığınlar için umut, dolu dizgin büyüyen bu umutsuzluktan doğar. Böylesi bir derin umutsuzluk olmadan işçiler o büyük sıçramayı, o köklü kopuşu gerçekleştiremez. Düzene dair, bu düzende bir şeylerin düzeleceğine dair, **"düzenin aktörlerine" dair umutsuzluk derinleştikçe, emekçilerin köklü kurtuluşuna dair dinamikler güçlenir, kurtuluş umudu büyür.**

Bu karanlığın, bu çürümüşlüğün, bu yoksulluğun ortasında kendi geleceklerini kendi ellerine almak zorunda olduklarının bilincine varıyor emekçiler.

Düzene dair umut ışığı söndükçe, devrimin ışığı yükseliyor!

"Son Düzlük"

Editör

"Son düzlük" birleşik devrimin tasfiyesi sürecinin başarıyla tamamlanması anlamına geliyor.

Kime verdiği belli değil ama, Erdoğan yine de "müjde"yi veriyor: *"Artık son düzlükteyiz, Türk, Kürt ve Arap hep birlik ve beraberlik içinde olacağız. Saflarımızı sıklaştıracamız."*

"Malazgirt Zaferi" kutlamaları için Devlet Bahçeli ile birlikte gittiği Van Gölü kıyısında, haritadaki yerini pek az kimsenin gösterebileceği Ahlat'tan sesleniyor Erdoğan.

Kime bu "müjde"? Bir genel grevin kıyısında gezinen yüz binlerce kamu çalışanına mı? Elbette değil. Zerre kadar ilgilendikleri yok. Tarlaları, arsaları, evleri, malları, mülkleri bizzat devlet tarafından gasp edilen binlerce yoksul, başını sokağa bir evi bile kalmayan yurttışa mı? Toplumun bu yoksul kesimleri Ahlat'ın, "Malazgirt Zaferi"nin değil, **günlük yaşamsal sorunlarının çözümünün kavgası** peşindeler.

Mart-Bahar Ayaklanması'ndan bu yana beş ay gibi bir süre geçti. Sınıf mücadelesi, toplumsal olaylar bakımında düşünüldüğünde kısa bir süredir bu. **Bu süre içinde sokaklar hiç boşalmadı.** İrili ufaklı işçi eylemleri, emekçi sınıfların, yoksul kitlelerin yaşamsal sorunlarından kaynaklanan kitle eylemleri hep var oldu. Ancak şimdi, her ulus ve ulusal topluluktan emekçi halkların işçi sınıfının yeni bir eylem dalgasının, yeni ve büyük bir ayaklanmasının eşliğindeyiz.

Peki, dinci faşist iktidarın başının "müjde"si kime? Bu müjde, eğer adına "müjde" demeye değer bir şey varsa, **Türkiye ve Kürdistan orta ve büyük burjuvazisi ile dinci faşist iktidarla "ba-**

Burjuvazi ve tekелci kapitalist düzen için artık değil son düzlük, hiçbir "düzlük" yok; olmayacak da! Çünkü tekелci kapitalist düzen, kaçınılmaz biçimde bir uçta ve her gün azalan elde servet biriktirirken karşıt kutupta, emekçi sınıflar kutbunda sefalet, yoksulluk, açlık biriktirir ve biriktiriyor.

rışmak", uzlaşmak için büyük bir istekle bekleyen her iki ülkenin küçük burjuva politik güçlerine; ama özellikle de Kürdistan'ın küçük burjuva politik güçlerinedir. Çünkü, onlar zora dayalı birleşik devrimin tasfiyesini dört gözle bekliyor, burjuvaziyle bir araya gelecekleri günü ipte çekiyorlar.

Haliyle, dinci faşist iktidarın başı olarak, RTE'nin dilindeki "son düzlük" birleşik devrimin tasfiyesi sürecinin başarıyla tamamlanması anlamına geliyor.

Fakat bu, bir avuntudan, mezarlıktan geçerken çalınan bir ısıktan başka bir şey değil. Faşist devlet, dinci faşist iktidar ve tekелci sermaye sınıfının varacağı bir "düzlük" artık yok. Her iki ülkenin emekçi sınıflarının, yoksullarının, işçi sınıfının devrimci kitle eylemleri ve ayaklanmaları şeklinde ilerleyen **birleşik gücünü, esas olarak, bizzat tekелci kapitalizmin çelişki ve işleyişinden** alıyor.

Birleşik devrimi besleyen, tek değil ama ana damar, tekелci kapitalizmin krizidir. Bu kriz derinleşerek sürüyor. İşte son günlerde çıkan bir haber:

"Türkiye'de konkordato başvuruları 2025'te yükselişe geçti. Yılbaşından bu yana 994 şirket konkordato talebinde bulunarak, geçen yılın toplamını yüzde 73 aştı. Başvurular en çok inşaat ve imalat sektörlerinden geldi. Son

iki yıldaki toplam başvuru sayısı ise 1565'e ulaştı. (...) Yılın ilk yedi buçuk ayında inşaat sektörü 268 başvuruyla ilk sırada yer aldı. İmalat sanayi 214 başvuruyla ikinci sırada, toptan ve perakende ticaret ise 145 başvuruyla üçüncü sırada bulundu. Ulaştırma ve depolama faaliyetlerinde 88, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde 61, diğer hizmetlerde ise 52 başvuru gerçekleşti. Enerji, madencilik, tarım ve finans alanlarında toplam 159 konkordato başvurusu kayda geçti."

Bu kadar kısa bir bilgi bile açık bir fikir vermeye yetiyor. Türkiye ve Kürdistan'da emekçi, yoksul kitlelerin, işçilerin neredeyse her gün sokaklara akmasının, tek nedeni olmasa da gerçek maddi temeli işte budur.

CHP, burjuva ana muhalefet partisi olarak, burjuva toplumun kitlelerde yol açtığı öfke ve devrimci kızgınlığı, burjuva düzene karşı ayaklanma eğilimini düzen sınırları içinde tutmak için seçimi/sandığı işaret ediyor. Oysa, son olarak Mart ayaklanmasında kitleler, kendiliklerinden, herhangi bir dış itkiye gerek duymadan, Leninist Partinin şu sloganını atıyorlardı: "Çözüm Sokakta, Sandıkta Değil"

Şüphesiz, burjuva parti CHP bu çaba ve amaçta yalnız değil. Sosyal reformist partiler kitleleri iktidarı ele geçirmeyi amaçlayan politik hedef

yerine seçim/sandık başına yönelmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Çünkü bu sosyal reformist partiler, birleşik devrime değil, burjuvaziyle, burjuvazinin politik gücü dinci faşist iktidarla uzlaşmaya inanıyorlar. Tam da bu politik çizgileri nedeniyle, **"sınıf savaşının devrimci biçimler almasını, şiddetlenmesini, yoğunlaşmasını, 'aşırılıklara' varmasını hiç istemezler"**. Oysa dinci faşist iktidarın ve tekелci sermaye sınıfının en çok korktuğu şey, emekçi kitlelerin, işçi sınıfının mücadalesinin devrimci biçimler alması, önüne politik hedef olarak iktidarın ele geçirilmesini koymasındır.

Burjuvazi ve tekелci kapitalist düzen için artık değil son düzlük, hiçbir "düzlük" yok; olmayacak da! Çünkü tekелci kapitalist düzen, kaçınılmaz biçimde bir uçta ve her gün azalan elde servet biriktirirken karşıt kutupta, emekçi sınıflar kutbunda sefalet, yoksulluk, açlık biriktirir ve biriktiriyor. Yukarıda aktardığımız haber, bu söylediklerimizin sadece ufak bir belirtisi; buzdağının görünen ucu bile değil.

Onun için ne "toplumsal barış ve demokratik toplum" diye adlandırılan uzlaşma, ne birleşik devrimi tasfiye çabaları onları "düzlüğe" çıkaramayacak! Nazım'ın dediği gibi;

"Her ne yapsan varacağız emelimize!"

Ucuz (Mu) Atlattılar!

Temade Çınar

Dört işlem yapmayı bilen herhangi bir emekçi, hedef enflasyon hesabının, yüksek matematik bilen ekonomistler tarafından emekçilere karşı hazırlanmış hain bir saldırı olduğunu biliyor.

Şimdi TİS'ler KÇP sınırında imzalanacak ama aslında yasal olarak bu bir kural da değil. TİS için yasa, "bir önceki sona ermeden 120 gün önce görüşmeler başlatılabilir" diyor. Oysa konfederasyonlar başlatma hakları varken 5 ay sonra Şubat ayında ilk teklifi verdiler. Gecikme söyledikleri gibi 7 ay değil 12 ay oldu. İşçiler bugüne kadar 1 yıl önceki maaşlarıyla yaşamaya çalıştılar ve şimdi alacakları toplu paralarını bu sürede verdikleri açığı kapatmaya çalışmakta kullanacaklar. Bütün süreç işçilerin sıkılı yumrukları ve çaresiz bakışları arasında bir tiyatro sahnesindeymiş-çesine oynandı, oynanmaya da devam ediyor.

Türk İş Genel Başkan Yardımcısı Ramazan Açar, "En güzel toplu iş sözleşmesi masa başında biten toplu iş sözleşmesidir. Sonuç itibarıyla bir kez daha masa başında bitmiş oldu. Greve gitmeden bu işi böyle bitirdiğimizden dolayı da iyi oldu diye düşünüyoruz." diyerek genel başkanının birinci açık mikrofon vakasının arkasından ikinci mikrofon vakasına imza attı. Birincisi hatırlanacaktır zira işçiler sosyal gruplarda Türk İş'lilere bir şey söylemek gerektiğinde sadece "mikrofon" diyorlar.

Hak-İş Genel Başkan Yardımcısı Devlet Sert, görüşmelerin başında genel başkanının "Biz her zaman devletimizin yanında olduk, orada olacağız" sözlerinin altında kalmadı. "Hiçbir zaman sorumluluktan kaçmadık. Hiçbir zaman masayı terk etmedik. Elbette ki toplu sözleşme müzakerelere görüşmelerinde ciddi sıkıntılar ve zorluklar karşınıza çıkabilir. Ama masayı terk eden bir taraf anlayışında olmadık." dedi.

Tüm bu sürecin özetinde; Kamu

4,2 milyon memur ve memur emekçisi için 2026-2027 yıllarını kapsayan toplu görüşme masası tarafları hakem heyetinin açıklamasını bekliyor. Devlet, 2026'nın ilk 6 ayı için %11, ikinci 6 ayı için %7, 2027 ilk 6 ayı için %4, ikinci 6 ayı için yine %4 teklif etmişti. Kamu işveren heyeti de 22 Ağustos'ta Hakem Kurulu'na başvurmuştu.

Merkez Bankası, enflasyon hedef aralığını 2026 yılı için %13 ile %19 arasında, 2027 yılı için %5 ile %9 aralığında belirledi. Kamu işverenin teklif ettiği oran ise ilk dönem için %4, ikinci dönem için %4, toplamda %8'lik artıştı. 2026 ve 2027 yılı geneli için 1'er farkla %2'lik ilave artış daha bekleniyor. O kadar...

Hedef enflasyon her sene sayılar karşısında yüzde yüz, yaşam karşısında yüzde beş yüz şaşıyor. Dört işlem yapmayı bilen herhangi bir emekçi, hedef enflasyon hesabının, yüksek matematik bilen ekonomistler tarafından emekçilere karşı hazırlanmış hain bir saldırı olduğunu biliyor. Memurların çuvala maaş alacakları yönünde propaganda yaparak güvencesizler ve kamu işçileri içinde düşmanlık yaratmaya çalışanlar kısmen bu hedeflerine ulaşarak "düşman" hedefini yine saptırmayı başardılar. Tıpkı daha önce belediye işçilerinin TİS sürecinde olduğu gibi... Önce Memur Sen'in üst düzey yöneticileri kamu işçilerinin maaşlarını

abartarak hem Hak İş'teki meslektaşlarının yükünü hafifletti hem de işçi-memur rekabetini yükselterek kendilerine yönelen öfkenin yönünü saptırdı. Aynı şey memur maaşları için Hak iş yöneticileri düzeyinde yapılan açıklamalarla tekrar etti. Gelecek yıla kadar alınacağı söylenen 60-70 bin liranın ne hale geleceğini, sonraki sene yaşanacak felaketi satışmalar oyunlarıyla elbirliği ile saklamaya çalışıyorlar.

Karayolları, demiryolları, enerji santralleri, bakanlıklar, üniversiteler ve hastaneler gibi kamu kurumlarında çalışan yaklaşık 600 bin işçiyi ilgilendiren 2025-2026 dönemini kapsayan Kamu Çerçeve Protokolü (KÇP) görüşmeleri 2 Ağustos'ta sonuçlanmıştı. Devleti temsil eden TÜHİS ile başkanları saklandıklarından, Türk-İş ve Hak-İş başkan yardımcıları arasında protokol imzalandı. 2025 yılının ilk 6 ayı %24, ikinci 6 ay için %11 (enflasyon %16,5 gerçekleştiği ve ilk teklif bu olduğu halde), üçüncü 6 ay için %10, dördüncü 6 ay için %6 zam oranlarında anlaşma yapıldı. Ortalama olarak tüm ikramiye, tediye ve sosyal haklar içinde kamu işçilerinin maaşları 50-55 bandında kaldı.

Daha önce de belirttiğimiz gibi KÇP, TİS'leri sınırlandırmaktan ve aylara uzatarak işçilerin maaşlarının erimesinden, yüksek vergi dilimlerine takılmalarından ve borçlarının yığılmasından başka bir işe yaramıyor.

emekçilerinin de işçilerinin de toplu iş görüşmelerinde masada sadece devletin tarafları vardı, işçilerin, emekçilerin tarafı yoktu.

Burjuvazi tüm oburluğuna ve talanına rağmen tepetaklak gidişini gizleyemiyor. Sermaye sınıfı krizini ülkenin çoğunluğunu oluşturan güvencesizleri, işsizleri, çocuk işçileri çalışma kamplarına dönmüş iş yerlerine sürerek atlatmaya çalışıyor. Bugün yaşadıklarımız bu batışın yıkıcılığından başka bir şey değil. Ülkenin kayıtlı çalışanlarının %14'ü sendikalı olan ve sadece %11'i toplu sözleşme yapabilen emekçilerin devlet kaynaklarından alacaklarını kendi kasasına aktarma, çalma telaşı gözle görünür düzeyde. Devlet bürokratları ve konfederasyon temsilcileri kırıntıların etrafına toplanmış işbirlikçiler durumundalar. Bugün aylık net sekiz yüz milyonu bulan aidatların denetlenmemesi karşılığı işçileri satmış olmanın kutlamasıyla sarhoşlar. Yılın başında asgari ücret ve emekli maaşlarını açlık sınırını bile aratacak düzeyde bağlamış olmalarından dolayı efendilerinin takdirini de toplamışlar-

dı. Bu sarhoşluk hali, emekçilerin dışarıyı atmalarını ve yeni örgütlenme yolları bulmaya başlamalarını görmelerine engel oluyor. Herkes tanık olduklarında ve aynı zamanda sert tartışmalara varan açık savaş alanına dönen çarpışmalarında çok şey öğrendi, bulunduğu bilinç seviyesinden bir adım daha ileriye gitti.

İşçiler ve emekçiler -planlı olarak yaratıldığını anladıkları- birbirlerine karşı rekabet ve kıskançlıktan çıkıp gerçek düşmanlarına yöneliyorlar. Yüzlerce grup, sayfa, blok, hesap, telefon ya da yüz yüze buluşmalar gece gündüz kaynayan emekçilerin ortaklaştıkları ve bir yol bulacakları alanlar haline geliyor. Emekçiler bu süreci sadece soyuldukları nitelikli, organize bir dolandırıcılık olayı olarak değil aynı zamanda ve belki de daha çok zekalarının küçümsenmesinin onur kırıcı bir hakareti olarak algılıyorlar. Burjuvazi ve onun kuyrukçuları pazarlıkları ucuz atlattıklarını ve önümüzdeki yıllarda çok kar ettiklerini düşünüyorlar ama aslında bu satış onlara çok pahalıya mal oldu.

Yüzlerce grup, sayfa, blok, hesap, telefon ya da yüz yüze buluşmalar gece gündüz kaynayan emekçilerin ortaklaştıkları ve bir yol bulacakları alanlar haline geliyor.

"Nana Babazade Serbest Bırakılsın"

Nana'ya Özgürlük İnisiyatifi 21 Ağustos'ta gözaltına alınan ve İstanbul Üniversitesi yemekhane eylemlerine katılması sebebiyle suçlanan, İstanbul Üniversitesi Antropoloji Bölümü yüksek lisans öğrencisi Azerbaycan vatandaşı Nanaxanim Babazade için 26 Ağustos İHD İstanbul Şubesi'nde bir basın açıklaması yaptı.

Basın toplantısında Nana'ya Özgürlük İnisiyatifi adına basın açıklamasını okuyan Maral Çölekoğlu, Babazade'nin Geri Gönderme Merkezleri'nde yaşadığı hak ihallerini "GGM'de çoğu mültecilere ve göçmenlere olduğu gibi Nana'ya da yönelik insanlık dışı uygulamalar yaşanmıştır: Etik vegan olan Nana'nın

beslenme hakkı engellenmiş, arkadaşlarının getirdiği gıda, kıyafet ve paraya el konulmuş ve ancak kamuoyundaki tepkiler sonrası kendisine 3 gün sonra verilmiştir, çıplak arama dayatılmış, avukatıyla görüşme hakkı gasp edilmiştir. Avukatı ve yakınlarına yanlış bilgiler verilmiş, zorla 'gönüllü geri dönüş' formu imzalatılmaya çalışılmıştır" diyerek aktardı.

Üniversite öğrencileri adına konuşan İstanbul Üniversitesi Meclis üyesi Metehan Kamaoğlu bunun tekil bir olay olmadığını belirterek, 25 Kasım Kadına Karşı Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde eyleme katıldığı için gözaltına alınıp GGM'ye götürülen, Ali Malikov ve Parvin Alak-

barova'nın da bunlara maruz kaldığını ifade ederek "Göçmen kimliklerinin getirdiği risklerden faydalanarak arkadaşlarımız üzerinden ajanlaştırma faaliyetlerine devam ediyor, arkadaşlarımızın can güvenliklerini hiçe sayıyorlar" Babazade'ye uygulanan işkence ve kötü muameleye değindi.

Avukat Ahmet Baran Çelik ise GGM memurlarının sabahın erken saatlerinde başlayan ve tüm gün devam eden ısrarlı görüşme ve geri dönmeye ikna çabalarının işkence ve psikolojik şiddet olduğunu vurgulayarak, hukuki süreçlerinin yürütülme hakkına erişimin sağlanması gerektiğini belirtti.

Nana Babazade'ye ilişkin talepler ise şöyle sıralandı:

* Nana hakkında yürütülen sınır dışı işlemleri derhal durdurulmalıdır.

* Kendisi serbest bırakılmalı ve güvenliği sağlanmalıdır.

*Avukatıyla kesintisiz görüşme hakkı, vegan beslenme ve hijyen hakkı ve sağlık hizmetlerine erişimi garanti altına alınmalıdır.

* Uluslararası koruma başvurusu yapabilmesi için gerekli süreçler işletilmelidir.

* Göç İdaresi Başkanlığı başta olmak üzere tüm ilgili kurumları, ulusal ve uluslararası hukuk kurallarına uymalı ve sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Topağacı Halkı Direnmekte Israrcı

"Evlerimizi yıkmaya, bizi yerimizden etmeye çalışıyorlar. Ama biz barınma hakkımızdan vazgeçmeyeceğiz"

İstanbul'da Ümraniye Belediyesi'ne bağlı Topağacı Mahallesi'nde altyapı hizmetlerini kesmek üzere ekiplerin girebilmesi için 21 Ağustos sabah saatlerinde mahalle çevik kuvvet polisleri tarafından ablukaya alındı.

Konut sahiplerine bir proje dahi sunulmadan yıkıma başlanan mahallede, halkı uzaklaştırmak için altyapı hizmetleri kesilerek barınma hakkına saldırdılar. Altyapı hizmetlerini kesecek ekipler mahalleye iş makineleri ve çevik kuvvet polisleri eşliğinde girdi. Mahalle halkının tepki göstermesi üzerine polis çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

Mahalle sakinleri altyapılarının kesilmesine ve gözaltılara tepki gösterdi. **"Bu yapılan zorbalıktır"** diyen mahalleli, rant için evlerine el konulmak istendiğini hiçbir bildirim olmadan elektrik, su ve doğalgazın kesildiğini mahalleyi terk etmeye zorlandıklarını belirtti. **"Bakanlık bizi muhatap alana kadar direnmeye devam edeceğiz"** diyen Topağacı Mahallesi halkı, tüm duyarlı kamuoyunu mahalleye direnişe destek vermeye çağırdı.

Evinin altyapı hizmetleri kesilen Sevgi isimli mahalleli **"Elektriği, suyu kestiniz. Benim dört çocuk var, evde ben ne yapacağım. Çocuklarım evde yalnız, ben kirayı nasıl vereyim"** diye tepki gösterdiği sırada, ters kelepçeyile gözaltına alındı.

Evlerini boşaltması istenen mahalle halkı 8 bin lira kira yardımı yapılacağını söylendiğini, fakat kiralardan 25-30 bin civarında olduğunu, ma-

hallede oturan çoğu kişinin emekli ya da asgarî ücretle geçimini sağlamaya çalıştığını belirterek **"Biz 30 bin lira kira veremeyiz. Başka bir yere gitme imkanımız yok"** diyerek evlerinin yıkılmasına ve altyapı hizmetlerinin kesilmesine tepki gösterdi.

Mahallede çok sayıda kişi de gözaltına alındı.

Barınma Hakkından Vazgeçmeyecekler

Elektrikleri ve suları kesilen Topağacı mahallesi sakinleri, aynı günün akşamında tekrar bir araya gelerek bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Eyleme DEM Parti Milletvekili Kezban Konukçu da destek verdi.

Basın açıklamasında, bir gecede rezerv alanı ilan edilerek mahallenin boşaltılmaya çalışıldığı ve bunun bir rant projesi olduğu ifade edildi, mahalleliye herhangi bir çözüm sunulmadan evlerinin yıkılmasına, altyapı hizmetlerinin kesilmesine tepki gösterildi. Ümraniye Belediye Başkanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve tüm yetkililere **"Eğer yaptıklarının doğru olduğunu düşünüyorlarsa vatandaşın mağdur olmayacağını iddia ediyorlarsa çıksınlar karşımıza bizimle konuşsunlar"** denilerek karşılarında muhatap bulamadıklarını belirttiler.

Mahalleden birçok kişi söz alarak yaşadıklarını aktardı.

Mahallede sabah saatlerinde yaşanan polis saldırısında ters kelepçe işkencesiyle gözaltına alınan Sevgi Aydoğan, **"Ben iş yerindeydim, elektriği**

kestikleri için izin alıp eve koştum. Orada bir görevli, elektriği kesip geri vereceğiz diyerek yalan söyledi. Eve vardığımda polisler gelmişti. Direndiğim için kollarımı çekip morarttılar, şişirdiler. İki erkek polis arkadan zorla eve sokmaya çalıştı.

Biz bu zorbalıkla polisimize güvenmeyip nereye gideceğiz? İsmet Yıldırım'ın kendisi gelsin, bizimle muhatap olsun. Benim dört çocuğum var, kira ödüyorum, ama nereye gideceğim bilmiyorum. Evimden çıkmıyorum, direnmeye devam edeceğim." dedi.

Sabah gözaltına alınan Turgay Kutlu ise **"Cumhurbaşkanı duymuyor mu bu çılgılığı? İktidar da muhalefet de sessiz. Burada yaşayan insanlar Türk vatandaşı değil mi? Vatandaşın elektriği, suyu yok, ama kimse görmüyor"** diyerek tepki gösterdi.

Basın açıklamasının ardından mahalleli, pankartlarla yürüyüş yapmak isteyince, polis yürüyüşe izin verilmeyeceğini söyledi. Bunun üzerine DEM Parti Milletvekili Kezban Konukçu ve mahalleden birkaç kişinin görüşmesi sonunda sessiz yürüyüş yapılması konusunda anlaşmaya varıldı. Telefonlarının ışıklarını açarak yürümeye başlayan mahalle halkı yine de polis engeliyle karşılaştı. Polise tepki gösterenler gözaltına alınmaya çalışılsa da halk buna izin vermedi.

Mahalleli, belediyenin kendilerini karanlıkta bırakmasına karşı **"Kendi ışığımızla aydınlanırsanız"** diyerek eylemlerine devam etti. Mahalle halkı, **"Evlerimizi yıkmaya, bizi yerimizden etmeye çalışıyorlar. Ama biz barınma hakkımızdan vazgeçmeyeceğiz"** diyerek mücadeleyi sürdüreceklerini dile getirerek, sabaha kadar mahallelerinde sohbet edip çay içerek nöbet tutacaklarını belirtti.

Fazla Mesai Ölüm Riski

Serpil Ünal

İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü kamu hastanelerine yazı göndererek ameliyathane ve endoskopi bölümlerinde hafta içi saat 22.00'ye kadar, hafta sonları ise 08.00-17.00 saatleri arasında hizmetlerin devam ettirilmesi için talimat verdi.

Sağlık emekçileri ise yeterli işgücü bulunmadığını ve zaten çok ağır iş yükü altında bulunduklarını belirterek bunun mümkün olmadığını söylüyor. Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde uzman hemşire olarak görev yapan SES Şişli Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Muhsin Uysal ile bu şekilde sağlık hizmeti verebilmenin koşulları ve riskleri üzerine görüştük.

Sağlık Bakanlığı'nın bu talimatını gerçekleştirmek mevcut koşullarda mümkün mü?

Muhsin Uysal: Hastanelerde ameliyat, endoskopi, kolonoskopi gibi teşhis ve tedavi işlemleri, hafta içi 08.00-17.00 saatleri arasında planlı şekilde yürütülür. Bunun dışındaki acil sağlık hizmetleri ve yataklı tedavi hizmetleri zaten 24 saat kesintisiz verilmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü aracılığıyla verdiği talimatla ise normal mesai içinde verilen elektif sağlık hizmetlerinin mesai kaydırılarak ya da ek mesai oluşturulmasıyla hafta içi 22.00'ye kadar hafta sonu da 8 saat mesai

"Sağlık Bakanlığı hem bu yığılmayı eritmek, hem daha çok hasta tedavi ederek para kazanmak, hem de bunu ucuz iş gücü ile yapmak istiyor. Çünkü sağlıkta dönüşüm programıyla hastayı müşteri olarak gören bir politika yürütülüyor."

yaptırılması şeklinde devam ettirilmesi isteniyor. Bu hem mevcut iş yükünü katlanılmaz hale getiriyor, hem de gerekli koşullar sağlanmadan mümkün değil.

Hastanelerde bu şekilde sağlık hizmeti verebilmek için, önceden bir hazırlık süreci gerekmiyor mu?

Aslında daha önce kurum amirleri sözel olarak bu konuyu emekçilerin gündemine getiriyordu. Bu çalışma şeklinin başlatılması ve bu çalışma karşılığında da sağlık emekçilerini memnun edecek bir mesai ücreti belirleneceği ifade edildi. Fakat emekçiler, hem mevcut imkanların yeterli olmaması hem de çalışacak eğitilmiş bir ekibin olmamasını hatırlatıp, salt ücretini vermek ile nitelikli bir hizmet sunulmasının mümkün olmadığını ifade ederek kabul etmedi.

Kaldı ki, tüm bunlar mevcut olsa dahi, sağlık emekçilerinin bu şekilde çalışarak, dinlenmeden çalışması mümkün değildir. Zaten var olan uzun çalışma saatleri nedeniyle yete-

rince dinlenemiyoruz. Sağlık bürokratlarına göre uyuyup uyanmış bir sağlık emekçisi yeterince dinlenmiş ve çalıştırılabilir olarak değerlendiriliyor. Bu yüzdendir ki utanmadan mevzuata aykırı bir durum yok diyebiliyor, 24 saat gün aşırı nöbet tutturup, aynı zamanda ek 130 saat mesai yaptırmakta bir beis görmüyorlar. Bilinmelidir ki bizler makina değil insanız ve çok riskli bir iş yapıyoruz. İnsani olmayan bu koşullarda çalıştırma hastalar için de ölüm riskini artıracaktır.

Sağlık Bakanlığı neden hizmet saatlerinin bu kadar uzatılmasını istiyor?

Sağlık hizmetleri yeterince ulaşılabiliyor değil ve bir yığılma oluyor. Randevu almak bir sorun, ameliyat için gün almak ayrı bir sorun, bir endoskopi için 2 yıl beklemek zorunda kalabiliyor hastalar. Bu çok büyük bir risk. Başvuran kişi teşhisi konulmamış bir kanser hastasıysa, iki yıl içinde bu hasta hayatını kaybedebilir.

"Sağlık hizmetleri bir bütündür ve dikkat gerektirir, özen gerektirir. Bir de ameliyat, endoskopi gibi sağlık hizmetleri çok daha risk barındıran işlemler. Azami dikkat ve özen gerekiyor. Ama hiç aralıksız çalışan, dinlenemeyen bir doktor, bir hemşire elbette hata yapacak."

kenmişlik sendromu yaşayan ve üzerindeki mobbingin dozu gün geçtikçe artan bir sağlık ekibinin sizi ameliyat etmesini eminim istemezsiniz.

Peki, teknik olarak böyle uzun saatler sağlık hizmeti verebilmek için gerekli şartlar mevcut mu?

Bu da ayrı bir sorun elbette. Daha fazla hasta tedavi edebilmek için yeteri kadar ameliyathane, endoskopi vb için yeteri kadar ünite ve kaliteli tıbbi sarf bulunması gerek. Mevcutta ihtiyacı karşılayacak gelişmiş ünite sayısı, kaliteli tıbbi sarf ve makul bakım onarım süresini yakalayabilmiş değiliz.

Ameliyat için branşına göre hekim ya da endoskopi için uzman vb. yeterli personel var mı?

Bu konuda da sıkıntılar var aslında. Daha fazla ameliyat, daha fazla endoskopi ya da tedavi için de daha fazla çalışana ihtiyaç var. Hali hazırda bunu karşılayabilecek bir ortam yok. Kamuya açık bir kaynak olan Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü İnsan Gücü Planlama Daire Başkanlığı sayfasından Personel Dağılım Cetvelini inceleyebilirsiniz. Örneğin Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi için olması gereken hemşire sayısını 404

Sağlık Bakanlığı hem bu yığılmayı eritmek, hem daha çok hasta tedavi ederek para kazanmak, hem de bunu ucuz iş gücü ile yapmak istiyor. Çünkü sağlıkta dönüşüm programıyla hastayı müşteri olarak gören bir politika yürütülüyor. Bu ülkede iktidarın sağlık bakanı artan hasta sayısı ile övünebiliyor, milletvekili siyaset yapacak diye yurttaşı bize karşı kıskırtabiliyor.

Sağlık Bakanlığı, sağlık emekçilerinin böyle bir hizmetin verilemeyeceğini belirtmesine rağmen, bu talimatı göndererek zorunluluk haline mi getiriyor?

Evet, çünkü biz nitelikli, ulaşılabilir bir sağlık hizmeti verebilmek için yapılması gerekenleri yıllardır ısrarla söylüyoruz. Fakat Sağlık Bakanlığı bizlere kulak asmadan bu yazısıyla talimat veriyor. Hastane başhekimliğine de bu sorumluluğu yükleyerek silsileyle mobbingin dozunu arttırıyor.

Sağlık Bakanlığı'nın istediği saatler içinde tedavi hizmetleri verilmesi hali hazırda iş yükü çok fazla olan sağlık emekçilerine nasıl yansıyor?

Bu kadar uzun saatler ve sosyal düzenle bağdaşmayan çarpık mesai sistemleriyle çalışanın, en başta kendisine faydası olmayacağını düşünüyorum. Başkasına nasıl faydalı olabilir ki? Sağlık Bakanlığı açıkça "Sizi 24 saat çalıştırabilirim, dinlenmeniz de olur, sosyal hayatınız olmasın, ailenizin yüzünü görmesiniz de olur" diyor. Her şey mevzuata uygun diyerek meşrulaştırmak istiyor. Mevzuata

uygunsa bile biz o mevzuatı kabul etmeyeceğiz. Haklar yasalardan önce gelir şiarıyla o mevzuatı değiştireceğiz.

Bakanlık ameliyathane ve endoskopi gibi çok önemli ve riski yüksek bölümler için saatleri uzatıyor, aslında bu tehlikeli değil mi?

Elbette, biz de bunun için itiraz ediyoruz. Sağlık hizmetleri bir bütündür ve dikkat gerektirir, özen gerektirir. Bir de ameliyat, endoskopi gibi sağlık hizmetleri çok daha risk barındıran işlemler. Azami dikkat ve özen gerekiyor. Ama hiç aralıksız çalışan, dinlenemeyen bir doktor, bir hemşire elbette hata yapacak.

Endoskopiden örnek vereyim. Endoskopide ucunda kamera ve mini cerrahi alet bulunan uzun ve esnek bir tüple bağırsakların, midenin görüntülenmesi sağlanıyor. Dinlenememiş, yorgun bir hekim endoskopi yaparken bir tümörü göremeyebilir, görse dahi ondan örnek alırken bağırsakı delebilir. Dinlenememiş, tü-

olarak belirlemiş. Ancak söz konusu hastanede bu sayının %60'ı bile aktif çalışan olarak bulunmuyor ve dönem dönem %40'lara kadar da düşüyor.

Ayrıca bir branşta tecrübesi olan arkadaşlarımız, başka birimlerde görevlendiriliyor. Örneğin branşında eğitim almış bakanlığın sertifikasına sahip olan hemşire arkadaşlarımız başkaca birimlerde görevlendiriliyor. Yani birimdeki kıdem, tecrübe, eğitimi hiçe sayılıp hem kamu zararına sebebiyet veriliyor, hem de halk sağlığı tehdit ediliyor.

Başka birimde olmalarının sebebi nedir?

Siyasi ve sendikamsı bir yapının idari birimlerde kadrolaşmasıyla bütün saha liyakat değil itaate göre şekillendiriliyor. Bu benim köyümden, siyasetimden, sendikamdan mantığı ve kafa kol ilişkileriyle sağlık idareciliği yapılıyor bu ülkede.

Sağlık emekçileri olarak bu konuya ilişkin talepleriniz nedir?

1. Angaryaya son verilmesi. Bize mesai dışı ve hafta sonu ameliyathane, endoskopi vs. planlaması zorunluluğu dayatılmamalı. Çalışma saatlerimiz Anayasa ve sair mevzuat çerçevesinde düzenlenmeli.

2. Nitelikli sağlık hizmeti için kadro istihdamı ve ekipman ihtiyacı karşılanmalı. Mevcut çalışan üzerine yük bindirmek yerine yeni hekim, hemşire, anestezi teknikeri gibi kadro istihdamı yapılmalı. Bununla birlikte elbette gerekli cihaz ve ekipman talepleri ivedi karşılanmalı.

3. Dinlenme hakkımızın güvenceye alınmasını istiyoruz. Çalışanların

izin ve dinlenme hakları kısıtlanmamalı ki nitelikli bir sağlık hizmeti verebilelim. Uzun saatler ve üst üste mesailerin önüne geçilmeli. Bu şekilde çalışan bir sağlık emekçisinin sağlıklı dinlenmesi mümkün olamıyor. Dinlenmek sadece uyuyup uyanmaktan ibaret değildir. İnsan ve sosyal zamanımızı istiyoruz.

4. Hasta güvenliği ve hizmet kalitesinin korunması. Endoskopi ve diğer üniteler mesai dışı açılacaksa, acil vakalar dışında zorunlu hale getirilmemeli. Çünkü yorgun ve tükenmiş sağlık emekçisinin çalıştırılması halk sağlığını riske atar.

5. Şeffaf planlama ve sendikal katılım talebimiz var. Hizmet planlamaları masa başında değil, sahadaki emekçilerin ve sendikaların görüşü alınarak yapılmalı. Ancak bu şekilde aksamaların önüne geçilebilir ve daha nitelikli bir sağlık hizmeti verilebilir.

Bu koşullar sağlanmadan Sağlık Bakanlığı'nın istediği şekilde sağlık hizmeti verilmesi mümkün değil ve biz de SES olarak bu konudaki uyarılarımızı yapmaya devam edeceğiz. Çünkü bu konu hem biz sağlık emekçilerinin amacı olan nitelikli sağlık hizmeti verilmesi açısından önemli. Hem de halkın sağlığı açısından çok önemli.

Şunu da belirtmek gerekir ki, iktidarın sağlıkta dönüşüm programı tamamen ticarileşmiş, piyasalaşmış ve çürümüş durumda. Hasta müşteri olarak görülüyor ve halkın sağlık hizmeti alması değil, hasta üzerinden kar hesabı yapılıyor. Eski Sağlık Bakanı Fahrettin Koca hasta sayısının %72,8 artmasıyla övün-

müştü. Hasta sayısının azalmasıyla övünülmesi gerekirken, artmasıyla övünebilmek ne kadar vahim bir durum.

İktidarın sağlıkta dönüşüm politikaları halkın sağlığının bozulmasına, hasta sayısının artmasına neden oluyor.

Bu da Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı mücadelemizin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Nitelikli, ulaşılabilir sağlık hizmeti verebilmek, sağlıklı koşullarda çalışmak için mücadelemize ve emekçilerin SES'i olmaya devam edeceğiz.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz. Sağlık emekçilerinin çalışma koşulları gerçekten çok ağır bu konudaki mücadeleniz de çok önemli. Başarılar dileriz.

"İktidarın sağlıkta dönüşüm politikaları halkın sağlığının bozulmasına, hasta sayısının artmasına neden oluyor.

Bu da Sağlıkta Dönüşüm Programı'na karşı mücadelemizin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Nitelikli, ulaşılabilir sağlık hizmeti verebilmek, sağlıklı koşullarda çalışmak için mücadelemize ve emekçilerin SES'i olmaya devam edeceğiz."

Belirleyici Güç, Belirleyici Zaman Ya da Kendi Kuyruğunu Yiyen Sermaye

Umut Çakır

Tarihlerinde gördükleri en derin bunalımdan çıkış için sermayenin hiçbir planı yok. Attıkları her adım başka bir çukura denk geliyor.

Bir devrimin olgunlaşması, onu ete kemiğe büründüren muazzam kalabalıkların olgunlaşması anlamı taşır. Ve devrime, olgunlaşabilmesi için ihtiyacı olan zamanı bizzat burjuvazi veriyor, çünkü sermaye her yönden kuşatılmış, kapana kısılmış durumda. Kapana sıkışmış her vahşi yırtıcı gibi, kendi elleriyle ya bir bacağına kurşun sıkıyor ya diğerine. Başka şansı yok, tarihlerinde gördükleri en derin bunalımdan çıkış için sermayenin hiçbir planı yok. Attıkları her adım başka bir çukura denk geliyor.

Attıkları her adımı sağlam basan emekçi sınıfların ise tam tersine, bir çıkış planları var. **İsyan dalgasını adım adım büyüyen toplanmalarla yükseltiyorlar**; muazzam bir güçle, daha önce görülmemiş kentlerde gövde gösterisi yapabilmenin özgüveniyle, bir "genel bahane" arayışı içindeler. Bu özgüven olmasa, genel bahane arayışı da olmazdı. Özgüven, genel bir kalkışmada **Bayburt'un bile onbinler halinde sokaklara akacağı**nın somut, açık, kanıtlanmış işaretlerini görmeye dayanıyor.

Peki ama nasıl bir bahane "en genel" karakteri taşıyabilir? Bu konuda kesin konuşmak, hele ki devrimin karmaşası ortasında, elbette mümkün değil. Ama **akla gelen en büyük olasılık bu genel bahanenin faiz,**

kırılması gibi, etkisini on milyonların aynı anda hissedeceği olgulardan kopup gelmesidir. Neyse ki sermaye, devrimin işini şansa bırakmıyor, tam da bu makro-ekonomik parametrelerde tekeli sermaye bir o bacağına kurşun sıkıyor, bir diğerine.

TÜSİAD'ın "Sistem Çöktü" çıkışını korkunun galebe çaldığı hiddetle cevaplayan dinci-faşizmin çıkışından sonra, patronlar aylarca suskunluğa gömülmüşlerdi, kendi toplantılarında dizlerini dövseler de, kamuoyuna açık bildirimlerde bulunmamışlardı. Ama artık videolar çekip sosyal medyada "yandık, bittik" feryatlarını duyurmaya başladılar. Anlaşılan o ki, tekeli düzenin topyekun çöküş korkusu iktidar korkusunu aşmış. Korkuyu aşip yükselen feryatlar var evet, ama bir çıkış planı olmadan feryatlar havada asılı kalıyor. Sermaye cephesinde plan yapacak insan olmadığından değil, bir plan oluşturacak uygun parametre kalmadığından...

TikTok videolarında ağlaşan patronların şikayetleri, en çok faizlerin yüksekliği üzerine. Bırakın yatırımı, işletme giderleri için bile olsa, banka kredilerine ulaşamamaktan yakınıyorlar. **İki yıldır neredeyse sıfır kar oranıyla iş yapmaya daha fazla dayanamayacaklarını** dile getiriyorlar.

Yüksek faizli krediler ve döviz borçları, kimi yerlerde %600'e varan oranda elde ettikleri artı-değerin hepsini ellerinden alıyor. Buna rağmen faizlerin düşürülmesi için güçlü bir çağrı yapamıyorlar, hepsinin dağlar kadar döviz borcu var. **Faiz düşerse, dövizin fırlayacağını biliyorlar.** Gel de çık işin içinden!

Karları sıfıra yaklaşan tekeller, başlarını su üstünde tutabilmek için şu taktiği izliyorlar. Zararına da olsa ihracata yüklen, en azından döviz borcu dağı üzerine yıkılmasın; zararı içerde sattığın mallarla telafi et. Ama su üstünde durabilmek için ayaklarını dayadıkları taş minicik. **%600 sömürü iç pazarı kurutmuş, sadece toplumun en üstteki %5'lik kesiminde harcayacak bol para var.** Öyleyse fiyatları %5'lik kesimin alım marjına kadar yükselt, lüks mal üret, olmadı ithal et, böylece zarar başa-baş noktasına gelir.

Şimdiye dek bu yol tekellerin telafi taktiği olageldi. Bu taktiğin yan hasarı ise, tek tek firmaları değil, sistemin tamamını çökertecek ölçekte bir uçurumun açılması oldu. O uçurum şöyle peydahlandı. **Lüks ve aşırı fiyatlanmış mallar iç pazardaki genel fiyatları yukarı çekti ve nüfusun %95'i, değil lüks mal almak, pazardan patates soğan alabilmek için kredi kartlarına yüklenmeye başladı.** Uçurum, %95'in geliri ile borçları arasında açılan çukurda belirdi. Çukuru kazanlar nüfusun %95'i gibi olağan dışı bir oran olursa, uçurumun derinliğini ölçmek cesaret ister.

BDDK gidişatın vahametini banka bilançolarından okuyabildiği için, Temmuz ortasında **"Kötü günlere hazırlık"** yorumuyla duyurulan bir düzenlemeye gitti. Bankaların öncelikli kredi kartlarında geri ödenemeyen borçlarını ertelemesini sağlayan koşulları alabildiğine gevşetti. Amaç, ne olursa olsun, bankaların bireysel krediye devamını sağlamaktır. Emekçiler bu yeni düzenlemeden yararlanıp borçlarını erteletmek için bankalara koştular. Fakat o da ne!? Bankalarda kapı duvar. **Hiçbiri borçlarını erteletemedi.** Sorun neydi?

Teknik analize gerek bırakma-

yacak kadar açık seçik bir sorun. **Şu an sadece kredi kartına borçlanarak yaşamı idame ettirebilen 39 milyon insan var. Ve onların kişi başına borçları 109 bin TL.** Çoğu sonradan görme %5'lik kesimin bir restoranda akşam yemeği parası ama %95 için hayat memmat meselesi. 39 milyon gibi en geniş kitleyi hesaba katacaksak, onların gelir düzeyinin, ezici çoğunlukla asgari ücret ve ona komşu olduğunu göz önüne getirebiliriz. Onlar için bu borcun anlamı şu: Hiçbir şey yeme, kira ödeme, ölü taklidi yap, ancak 4 ayda borcunu sıfırlayabilirsin. Ve bu minimum süre kısalıyor giderek uzuyor. Çünkü patronlar, sendikalar ve iktidar el ele verdiler, çalışanlara enflasyonun çok altında ücret artışı verdiler, kurşun yine bacağa isabet etti. Çalışanların çoğu "ölü taklidi"ne epeyce yaklaşan bir yaşam standardıyla, yani kredi kartlarını artık telefon almak için değil, patates-soğan gibi en yaşamsal ihtiyaçlar için kullanmaya başladılar. Geçmişte kredi kartı borcunu ödemek için, telefon almaktan vazgeçmek yetiyordu. Şimdi, minimuma kadar inen yaşamsal ihtiyaçlara gittiği için, borç almayı sürdürmek zorundalar, üstelik geri ödeme için vazgeçebilecekleri hiçbir kalem yok.

Tam bu esnada BDDK diyor ki bankalara, borçlarını 48 ay vadeye uzat. 48 ayın sonunda bu uçurumun hangi hızla derinleşeceğini ve kendilerini de yutacağını gören bankalar, elbette BDDK'yi dinlemediler. Dinleme olanakları yoktu. Bankalar için kolera-veba ikilemi açıktı: Ya kendilerini çok daha büyük bir uçurumun kenarında bulacaklar ya da şimdi kanserin yayıldığı dokuları kesip atacaklardı. İkinciye, en azından zaman kazandırdığı için tercih ettiler.

Bankalara zaman kazandıran ne? Öyle ya, 39 milyonun ezici ço-

ğunluğu artık sadece patates, soğan almak için kullandığı krediyi bugünün ödeme şartlarında döndüremezler. İşte bu noktada **bankalara zaman kazandıran, yüksek faiz-düşük kur uygulaması.** Bu uygulama dışarıdan içeriye akan sıcak paraya %40 arbitraj geliri sağlıyor. Sıcak para akışı sürdüğü müddetçe bankalar, geri ödenemeyen bireysel kredilerin boşalttığı havuzu dolu tutabilirler. Ah, ne güzel! En azından bankalar için uzakta, tünelin ışığı göründü. Ama öyle değil. O ışık, üzerlerine gelip onlara çarpacak trenin ışığı!.. Çünkü yüksek faiz-düşük kur sanayi sermayesini yiyip bitiriyor. Öyle ki Vestel'de olduğu gibi birkaç dev tekel daha bu koşullarda borcunu ödemez hale gelse, 39 milyonun borcuna denk bir kayıp yaratıyor. Tekrar olacak ama yeri geldi, tekeli sermaye ya bir bacağına sıkıyor ya diğerine. Belki şu benzetme daha yerinde olur: **Tekeller şimdi, kendi kuyruğunu yiyen yılan gibiler.** Bir devrim, olgunlaşmak için, iktisadi yönden, bundan daha uygun koşullara sahip olmamıştır.

Kuşkusuz, dibe vuran gelir ile tavan yapan borç arasındaki uçurum, on milyonlarca emekçiyi birbirine sıkı biçimde bağlayan, her hareketiyle hepsini aynı anda etkileyen koşullar yaratıyor. Fakat on milyonlar arasındaki tek bağ, onları ölü taklidi bir yaşama mahkum eden, iktisadi koşulların zorluğu değil. Şimdi onlar, her şeyden önce ölü taklidi yapmıyorlar. **Bir isyan dalgasının uzayan ritmi içinde aynı duyguları, aynı politik olgunlaşma kanalında birbirine yaklaşan bilinç düzeylerini, eylemin yarattığı moral üstünlüğü ve özgüveni paylaşıyorlar.** En yaşamsal iktisadi koşuldan, devrimin karmaşık sorunlarına ilişkin politik birikime kadar her düzeyde yaşanan ortaklaşma, küçücük, önemsiz

Bankalar için kolera-veba ikilemi açıktı: Ya kendilerini çok daha büyük bir uçurumun kenarında bulacaklar ya da şimdi kanserin yayıldığı dokuları kesip atacaklardı.

görünen herhangi bir olayın bile, isyan dalgasını yeniden sıçratacak bir bahane haline gelmesini sağlar. Belki bir yerde bir polis şiddeti ya da şımarık burjuvaların bir emekçiyi aşağılamaları, milyonların kanını beyne sıçratabilir. Yine de geline aşamada, emekçi sınıfların hareket ve tutumlarından şu sonucu çıkabiliriz: **Emekçi milyonlar, en genel bahaneyi, iktisadi çöküş momentinde arıyorlar.**

Dinci-faşizmin 23 yıllık iktidarında yaptığı devlet tahkimatı, bir dizi isyan ve ayaklanmada sinamadan geçti. Ve emekçilere şu stratejik püf noktayı kavratı: Faşizmi yere sermek istiyorsan belirleyici yer ve zamanda, sonucu belirleyici bir güce, üstünlüğe sahip olman gerekir. Uzayan isyan dalgası, Mart'tan bu yana, stratejik püf noktanın bir kısmının şimdiden çözüldüğüne işaret ediyor: Sonucu belirleyecek güç üstünlüğü emekçilerdedir. Şimdi sabırla beklenen, belirleyici zamandır. Bütün gelişme ve olguların işaret ettiği gibi, topyekun yaşanacağı ve on milyonları aynı anda bir ölüm-kalım çizgisine çekeceği anlaşılan iktisadi çöküş, beklenen yer ve zaman için en uygun "genel bahane" adaydır.

Son sözleri, şu "ebedi öncü"lere ayırma gereği hasıl oldu. Onlara kalırsa yukarıda anlatıldığı gibi, stratejik püf noktaları hesaplayabilen bir emekçi kitle, ancak bir hayal ürünüdür. Böylelerin, emekçi diye akıllarına Kibar Feyzo filminin marabaları gelir. Böyle öncüler, uzun iç savaşın birleştirip olgunlaştırdığı, sürekli açlık sınırında tedirgin karanlık içinde koca bir ömür sürmenin son derece keskinleştirdiği emekçi sezgisini görmezden gelirler. Ah sizi gidi "ebedi öncü"ler; hele şu, Mart'tan bu yana süre giden olaylar silsilesini bütünü kapsamında açıklamaya girişin bakalım; CHP'nin örgütlenme ve demagoji ustalığı gibi safsatalara saplanmadan ama... Belki o vakit, C. Dağlı'nın döne döne vurguladığı "yeni bir özne"yi fark edersiniz.

